

Posudek oponenta bakalářské práce

Student/ka: Eliška Vestfálová

Název práce: Nová náboženská hnutí

Vedoucí: Vojtěch Ondráček

Oponent: Tomáš Samek

I. Formální kritéria

hodnocení	hodnocení			
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.	☒	☐	☐	☐
2. Metody využité autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	☒	☐	☐	☐
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	☒	☐	☐	☐
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.	☒	☐	☐	☐
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce).	☒	☐	☐	☐

Komentář: *Po formální stránce je práce v pořádku.*

II. Obsahová kritéria

hodnocení	hodnocení			
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.	☒	☐	☐	☐

2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu.	☒	☐	☐	☐
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.	☐	☒	☐	☐
4. Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.	☐	☐	☒	☐
5. Je obohacím problematiky vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru studovaného oboru (OV a ZSV).	☐	☐	☒	☐

Komentář: Práce je kompilační, což by samo o sobě bylo v pořádku, kdyby v ní byl přítomen kritický pohled autorky na použitá díla. Použitá literatura je rozsáhlá a relevantní, za což autorka zaslouží ocenění; ale práce s ní spočívá pouze v tom, že autorka někdy umí postavit citované autority proti sobě, sama však svou kritikou v nějaké zaznamenané podobě nepřispívá. Je to tedy dobře udělaná kompilace bez výraznějších známek (sebe)reflexe. Dílo je europocentrické, přesněji christocentrické, což nevdí, protože autorka toto metodické omezení svého záběru reflektuje. Chybí však jakákoli zásadnější reflexe různých kategorizací, typologií a jiných dělení, která studentka nekriticky přejímá od různých autorů a která jsou mnohdy problematická, protože dělí kontinuum na ostré binarity, aniž to studentka postřehne. Kvůli tomu se pak ve stati objevují některé nerefléktované rozpory. Třeba pojem nová náboženská hnutí (NNH) je podle autorky neutrální, ale při čtení její práce se v naprosté většině kontextů nelze zbavit dojmu, že je zabarven více nebo méně negativně: opět, to by nevdilo, kdyby byl tento zjevný rozpor aspoň na jednom místě reflektován. Některé protiklady jsou zjednodušené a doslova volají po kritičtější pohledu, jenž však nepřichází: třeba když jsou NNH jako celek kontrastována s většinovou společností, která "stojí na racionálním a právním základě" – takhle silnou tezi o většinové společnosti by bylo zapotřebí buď dokazovat, nebo aspoň částečně zpochybnit, nebo přinejmenším podepřít dalšími autory, kteří to tak vidí; neboť ne všichni by s tím beze zbytku souhlasili. Na jednom místě autorka poznamenává, že "většina lidí má tendenci pohlížet na svět polarizovaně". Nepochybně správný postřeh: je ovšem otázka, nakolik svou prací k takové polarizaci sama nepřispívá, byť spíše nezáměrně. Přes všechny výhrady jde o bakalářku nadstandardní, porovnáváme-li ji s běžným průměrem u nás odevzdávaných prací, což se promítá do mého celkového kladného hodnocení. Celkové pozitivní hodnocení bychom tedy neměli ztratit ze zřetele ani tváří v tvář uvedeným dílčím nedostatkům.

III. Jazyková kritéria

	hodnocení			
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb.	☐	☒	☐	☐
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem.	☒	☐	☐	☐
3. Student zvládl terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá, a rozumí jí.	☒	☐	☐	☐

4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.	☒	☐	☐	☐
5. Práce je vybavena vhodně doplňky textu (graf, tabulka, obrazové přílohy apod.), jež odpovídají charakteru zvoleného tématu.	☐	☐	☐	☐

Komentář: *Jde o práci textovou, proto absence obrazových doplňků nepředstavuje žádný nedostatek. Po jazykové stránce je text kultivovaný, což se však nevztahuje na poněkud ledabylé psaní čárek a až příliš často nesprávně skloňované zájmeno "jenž". Pokud jeho tvary autorka neovládá, je lepší (a vlastně docela snadné i přirozené) se mu vyhnout. Našel jsem i zcela zpřeházenou, nesrozumitelnou větu, ale to byl jen ojedinělý případ. Ten by neměl zastřít zásadní fakt: že totiž autorka povětšinou píše jasně, což je velká přednost této práce. S odborným jazykem je prokazatelně seznámena a ovládá ho – až na výše zmíněnou výtku nekritičnosti.*

IV. Otázky k obhajobě

Otázky do diskuze (opt. dvě):

1. V jednom z Vámi citovaných dělení se proti sobě staví náboženské vyznání jako otázka volby a jako otázka identity; s dovětkem, že není zcela jisté, zda nemůže být v některých případech obojím současně. Ukažte na konkrétním příkladu, který byste mohla použít při výuce ZSV na střední škole, kdy je náboženské vyznání obojím – volbou i identitou. A zkuste zobecnit, co to vypovídá o obou těchto analytických kategoriích (tj. "volba" a "identita") tak, aby si na tom Vámi vyučovaní středoškoláci něco důležitého uvědomili. (Co přitom budete v tomto kontextu považovat za důležité, nechávám na Vás.)

2. Jak byste Vámi mnohokrát citovanou tezi o vymývání mozků v nových náboženských hnutích prezentovala žákyním a žákům ve třídě, kde – což není vůbec nepravděpodobné – sedí jeden dva takoví, kteří přicházejí z rodiny oddané některému z těchto hnutí?

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autork/ka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence.

Datum: 08.05.2024

.....
Jméno a podpis: Tomáš Samek